

POSEBNO ZA OVU PRILIKU

Hteo sam da, posebno za ovu priliku – mislim na današnje čitanje – napišem pesmu koja bi jasno predstavila šta bi, po mom mišljenju, trebalo da bude pesma, odnosno, moja pesma. Potrudio sam se da budem razumljiv, koliko-toliko jasan, ako me shvatate, čitljiv, odnosno, u ovom slučaju slušljiv, uzbudljiv. San svakog umetnika: da uzbuđi. O tome je govorio još deda Aristotel, mislim na različite oblike uzbuđenja, pa i ono negativno uzbuđenje, pljuvanje otrova, mržnje, psovanje i slične stvari, nekakvu negativnu teologiju, jer reći da nešto nije lakše je nego tvrditi da nešto jeste, ali važan je stav sa kojim govori čovek, ćutati ili vikati o tom stavu, dakle, igrati se nekakve negativne semiologije, znalci među vama će, naravno, odmah znati da je u pitanju Bart u Deridinoj interpretaciji, ali, ma, mani nas više s tim tipovima, Derida spada u kuhinju, kaže Lidija Dimkowska, među lonce i kloparave poklopce, taj antropološki doprinos kuvane paprike ili gulaša velikoj porodici, sećam se pogleda sa terase kafane u pozorištu u Skoplju, tog čuvenog psećeg gnezda u kojem sam prespavao, ali nisam hteo da pričam o tome, mislio sam na kulturnu politiku sekretarijata za knjigu pri Ministarstvu za kulturu, uvek je bilo toliko mržnje i nezadovoljstva, čovek je životinja koja lovi u krdu, svira trubu, tu mislim na Majlsa Dejvisa, a ne toliko na Luisa Armstronga, oznojenog čoveka, koji samo u majici i spuštenih tregera, jednog junskog dana, u nepoznatom kraju u Americi, potpisuje ploču koju je kupio Sidni Li, on, koji je prvi dojurio iz jame Vilenice, pobesneo, kad je čuo *blut und boden* tip govora onog praseta na dve noge, povikao je, Iztok, ma kakva svinjarija je to, prošao sam pola sveta da bih došao ovde, jer sam čuo da je tu slobodna scena, a sada taj nacistički govor, nikada ne bih ni pomislio. A šta sam mogao reći, slegnuo sam ramenima i rekao mu sada znaš gde si, to je ta zemlja, to su ti ljudi koji se pretvaraju da su umetnici, postmodernisti, magični realisti i šta ti ja znam, a u suštini su obične guzice koje ćute, čerupaju kopune kad im naloži Ministarstvo za kulturu, vredno mašu repićima, izgledaju kô božji izabranici, duhovni ljudi koji vole da pišu domaće zadatke, zadovoljni mali kranjci, seoski karijeristi i podle male zanatlije,

a inače su među njima i oni najveći, oni čuveni u svetu,
oni koji dođu i kažu ti, lztok, ma ostavi sve to, idi, iseli se,
imaš mnogo šansi u inostranstvu, reci šta hoćeš samo nestani,
i kada im kažeš jeste li ludi, pa ovo je moj dom, zaboga, tu stanujem,
živim, to je moja zemlja, kažu, dobro,
ako tako hoćeš, to je onda totalni rat, objave ti totalni rat,
u ime onih koji drže govore u jami objave ti
totalni rat, ti politkomesari nove nepravde,
ali svet nikada nije bio pravedan, zlo je nekakva sinusoida
koja se njiše između virtuelne stvarnosti konclogora u ljudskim dušama i stvarnosti,
ljudi jedva čekaju da neko dotrči i legalizuje njihove predrasude,
njihove najprljavije i najpodlije predrasude, njihovu ksenofobiju, mržnju,
prezir, sadizam, nasilništvo, sve ono što se javno skriva tamo
odakle svi sklanjaju pogled jer su umetnici,
pametno je ćutati i gledati svoja posla, pokrckati
subvenciju, ulizivati se svakoj škiljavoju barabi koja prodaje maglu i crne scenarije
sa panonskih ravnica, ali kakva poezija je to, moliću lepo,
nedostatak duha, neobičnog unjkanja, muzičkih konekšna i bekgrounda,
gde je tu nešto što bi se moglo ukrasti, rekao bi kakav doživotni urednik,
naravno da to nije nikakva poezija, to je užinica, zemičkica,
takva je ta stvar, nešto stvarno, svakidašnje, jer ako nema poezije u stvarnom,
ni u unjkanju je ne može biti,
čovjek živi svoje svakidašnje tumaranje gradskim ulicama, svoju urbanu,
provincijalnu dosadu koja se poziva na duhovite modele i modele tuđih čajanki,
ali možda je i vreme da se manemo umetnosti, da malo bacimo pogled na svoje ofucane
cipele, svoje bedne honorare, svoje prokletstvo na rubu društva,
opravdano, a šta da čovek radi sa tim litanijama,
sa tim krhotinama svakidašnjice, sa tom istinom umetnosti,
gde su tu vispreni koncerti tišine i veštog mlaćenja prazne slame,
tih najplemenitijih ideoloških stvari
po kojima čovek klizi ka najvećim nagradama,
uvek je negde kakav nož o kojem je potrebno ćutati,
ali ja, čovek iz dvospratnog stana, konzument salate, nesuđeni doktor nauka i državni ne-
prijatelj pod broj jedan, ne zovem tu nikakve muze niti kakvog sedokosog Isusa
da pročeprka po grupici na ulazu u halu duhova, anđela, protežiranih, neškodljivih pesnika
ili kupaca iznutrica u Armanijevim zamenama za kožu,
selo je nešto globalno,
podzemna železnica vozi nekuda na kraj sveta
i ja sam nekakav slikar koji ti spušta obojene mrlje na lice svog kompjutera
više-manje uspešno, svakako, to je programska pesma i primereno tome i bezvredna,
ali mene podseća na pogled sa mola San Karlo, koji se sad zove Audače
ne samo Trst, svet uopšte zaudara na fašizam,
zveri reže i bruse zube

a onda utonu u vlastita govna, daleko od naših očiju tonu u kosmos čokolade i dimljenih krvavica, surferi na vodi tišine koji se pretvaraju u bazar mirisa, u galeriju monstruma sa šarenim maskama zmajeva i crno-belim trakama duge, iskrivljena plastika i aluminijum vatrometa pevaju aleluja, ulice se izvijaju u januarskim okovima leda i blatnjavog peska soli za posipanje, magla se smeši kao cijanid u tuševima Aušvica, a najveća pošast sam ja, džinovski virtuelni robot koji bljuje iz sebe pokretnu traku rečenica, slično kao Tjuringova mašina kojoj ponestaje daha za poslednju potvrdu, za ono da ili ne, za ono 1 ili 0, a lonci u kuhinji klopoću, televizor vrišti pod udarcima rukometnih lopti, razrezan kao skalpel oštrim ivicama naše reprezentacije koja je iznova utonula u noć kao kakav holivudski triler, ja, ljubimac, koji masturbira sa mikrofonom, ja promukli dostavljač, ja, oznojena orgazmična mašina sa violinski razvijenim udovima genetski modifikovanog paradajza i mašinskog rzanja ušorenih kuća, dizanja i porasta vrednosti deonica koje me poput Prokrustove postelje pretvaraju u siromaha i bogataša, dok se moja fotografija šeta po gorama i pada u pukotine lednika, ja, pastir na strunama sfera, ja, plesač u popravnom domu vasiona, ostavljen ili zatvoren, zatvorenik ili psihički poremećeni slikar odsečenog uha, bezvredni moralista i sentimentalista ubačen u šećer kao kiseli krastavac, gore i dole, u dahtanju ljubavnika koji se približava i udaljava od orgazma, jedrilicar na talasima ženskog užitka koji se raspukne u šest iskrica očajanja, tako prirodno je jahati na tim raspuklim leđima, čovek ispravlja barku kormilom, rije strasnom kobilicom, kakvo li glupo pitanje, Dino Rosi na *yamahi*, kako besmisleno je to takmičenje megakorporacija, uprkos svoj galami i usputnim zaradama tako prazno, ali ograničava ga prostor-vreme, tamo trči neki lik sa pištaljkom u ustima ili onaj drugi sa šahovnicom na bračnoj postelji, možete li zamisliti da nešto snažno dune u kulusu i iskrivi naše snove zombija sa krvočnog skeleta mehaničkih ruku i robotskih čeljusti koje se takmiče sa mekom ebanovinom mišića i genetski hipertrofiranim Herkulima u službi slovenačke vojske dok maršira na Bagdad u repu slavodobitnika Oskara, zamislite tu orgiju ždranja, ubijanja, izlučivanja svarenih ostataka, napola ugljenisanih leševa iz Faludže ili Ruande, ono raspadajuće tkivo sa koštanim brašnom tovljenih brokera iz Vašington strita sa sladoledima od vijagre u ušima, zbog kojih ne čuju oduševljeno navijanje mase, u kojoj sam ja onaj koji nije kupio ulaznice i nije parkirao svoj hamer pred bejzbolsku palatu Svetske banke.

Tek u toj čaši vode pitanje Ko sam ja dobija nekakav besmisleni smisao,
jer pločnik je nešto što čovek proguta,
nešto što mu okreće utrobu kao Mebijusova traka,
ali godina je bila uspešna,
sasvim solidna, i pre svega treba naglasiti da sam živi svedok
i otelotvorenje optimizma i uspeha,
jer moja kamila je još tri četvrtine puna vode, a najbliži izvor lepo u senci čeka u mom
ormanu, koji je, reci i piši,
ovde.

ELEGIJA ZA SVONZI

Još uvek žalim za onom pesmom koju sam napisao u Svonziju,
a kasnije sam, zbog nekakve zbrke sa MC programima
morao da je izbrišem iz kompjutera.
Žalim kao za kakvom dragom životinjom ili kućom na obali,
u kojoj smo provodili leta, kako marselprustovski, zar ne?
Osećaj, dovoljno moćan, da sam u tri ujutru uključio
kompjuter i zapisao ovu umrlicu za pesmu.
Tu šansu, uzgred, koristim za spisak naslova knjiga
u knjižari u kojoj smo imali konferenciju za štampu,
glasovi su plovili pod tavanicom i tamo sam se susreo sa svojim
pogledom smorenog ništavnog, koji pregleda udaljene čoškove
i tamne izbe, slično klizanju Nautilusa pod
vođstvom tajanstvenog kapetana Nema kroz neznane dubine
okeana i vulkanskih podnožja ostrva usred mora
koja nisu presecali trgovački putevi.
Tada sam na parče papira zapisao sledeće naslove:
Udbomafija
Sukob civilizacija
Sveta krv – Sveti Gral
Mađarska istorija
Slovenačko domobranstvo
Skriveno sećanje
Illegalčići
Knjige, koje su stajale na najvišoj polici odmah kraj glavnog zida,
razmišljao sam o trgovačkom putniku koji snabdeva tu knjižaru
popularnim pokazateljima duhovnog stanja u Sloveniji.
Dole, pored telefonskog broja 256 22 50
zapisao sam i sledeću rečenicu: muva koja sisa krv pauku.

Onda sam, konačno smiren, bacio papir u korpu,
gde se pridružio odlomcima knjige Karla Barta,
a posebno rečenici, specijalno podvučenoj, koja glasi ovako:
Pre svega je osuđeno *pobožno, moralno* meso?
U vezi sa jevanđeljima kao božjom moći, upozorio bih tu na čoveka
kojeg u teološkim krugovima zovu blagosloveni čovek,
jer samo njemu je dato da potpuno primi istinu jevanđelja. Pokažite
mi, dakle, blagoslovenog čoveka, pa ću vam pokazati lažljivca.
Ali, pustimo sada pristanište blagoslovene Duhovnosti
i mislimo na predsednika države
o kojem bi trebalo da se izražavamo s mnogo pijeteta, poštujući strašnu
bolest koja ga polako razjeda. Tu se, međutim, dotičemo Voltera,
koji kaže: O mrtvima imamo govoriti istinu – poštujuć živu. To važi, naravno, za barabe
kao što su bili Šeligo ili Zajc i najverovatnije još i za koga sličnog, ali istina je
da većina njih još uvek tlači zemlju i zagađuje vazduh svojim svinjskim dahom,
koga zanima taj zoološki vrt, nek se malo prošetala oko Društva
slovenačkih pisaca sa onom žabom krastačom na čelu, tim kraljem blatnjave močvare,
ali pogrebnički nisu daleko, sede čak i u upravnom odboru,
nose crne kamašole i kao ugalj crne šešire,
no, toliko o tome, noć je duga, ali nikada dovoljno duga za san koji mi je potreban,
mi, umetnici smo konačno postavljeni na svoje mesto među lajave i bezvredne pse
i podmukle došljake sa sela, koji su Ljubljani koja se nekada zvala grad,
pretvorili u seosku orgiju psećih ogrlica,
ali, kao što sam već jednom zapisao, gore je još jedan grad,
u crno obojen poput negativ Kraljeve slike, Ljubljana u snegu,
tamo vredni momci piju čaj i grozničavo raspravljaju o
kosmološkoj konstanti sa Gregorem Strnišom,
oko njega razjapivši usta zevaju subjekti ženskog pisma,
bljuju kao vulkan, jebe im se za racionalnost, kroz njihove reči govori telo,
slično kao i kroz moje koje su izraz grebanja po leđima,
zastupam levičarsko načelo ravnopravnosti svih državljana Slovenije
i svih žitelja vasiona, ali kako ćemo to
spojiti sa problemima peristaltike,
čovek s vremena na vreme zagriže sendvič veliki kao Njujork i zvaće,
Njujork se opire nosačima aviona Džon F. Kenedi i Delano K. Ruzvelt,
s tim da K. u ovom primeru znači Konzerva, a može i Franc K., geodeta
i još jedan iz plemena Miškina, ali, kao što vidite, moje telo bljuje,
već sam sav bubuljičast, uveren sam da bi se svi koji znaju slovenački zgrozili
ako bih o sebi progovorio istinu, to naravno neću učiniti,
jer nisam barska kornjača, zašto bismo razbili snove
koji noću kucaju na prozor, kažem vam, baš sada ih vidim na svom prozoru,
kupaju se u stišanom gradskom osvetljenju velikog sela na rubu močvare,
tamo negde mora da dahće Veles i poput onih groznih crva iz romana Dine probija

se kroz ogromno jezero blata,
a osim toga razbukkala se i prepirka oko kvaliteta vina podruma Vina Koper,
lično ne marim za taj refošk, nek ga piju sami ako žele,
mislim da su sva koparska vina čista brlja, niko me neće uveriti u suprotno, a može da pokuša da me uveri samo vino, ako mu je uopšte do toga,
ljudi toliko očekuju od mene, žele da preuzmem poslove glavnog urednika *Apokalipse*, ali ja moram prvo da napišem esej o gradu, u kojem se odlučuje o političkim stvarima, centru ideološke propagande i manipulisanja, iako to u slovenačkom slučaju ne važi, jer se sve te patke kuju u Grosuplju, čovek bi tako zaključio na osnovu naglaska govornika u parlamentu, izgleda da je stari, dobri prdonja Platon bio u pravu kada je rekao da se govor javlja u pozadini pisma, jer su ti govornici, u skladu sa rečenicama koje ponavljaju kao pokvarene ploče, preuzeli i dijalekat čelavog vođe koji će, kao što to u parlamentu pokazuje konačno usvojeni zakon o vladinoj TV Slovenija, početi da nam se javlja ne samo u snovima ili u slikovitim pričicama, koje, na nedeljnim misama sa florilegijumom blažene device Dolenjske, blagoslovljene na najvišem mestu kandidata za kardinala, za doprinos u škrinjcu besplatno dele njima koji bi se rado vratili u srednji vek, ali i na malim ekranima kao lik, stas i glas domaćeg čoveka, kralja njiva, krompira i kaplara iz voda vojske smrti: Apokalipsa danas.
Je li u pesmama za koje, navodno, važi da su Vitlejem slobodne reči dozvoljeno pričati viceve, je li to potresno?
Ali sat je pojeo moj mozak i ispunio ga olovom mojih prstiju koji se umorno spuštaju na tastaturu kao kakva ptičja jata koja zobaju slova.
Reč je o svetu Platonovih ideja, jer stupanje ptica po hodalicama slova u haosu slučajnih udaraca rađa ograničeni model baškirkog svilenog tepiha od alabastera i plavog emajla keramičkih pločica na kojima piše Bira Foerst.
I put se penje ka šezdesetom Valižanskom brdu pod zvezdanim nebom, impresionirao me je poseban miris te olujne noći, kada je sneg padao vodoravno, a moj šušir je držao obe moje ruke i iz sve snage ih vukao ka sebi.
Je li to bila ljubav? Da!
Pod Tifani svetiljkom u umirućoj svetlosti prozora pokušao sam da upijem u sebe poslednji put umiruća slova pesme koju je progutao kompjuterski mrak.
Noću sam u krevetu, u kojem je nekada prespavao mastif predsednika Kartera, sanjao o tebi u plesu pahulja. Ali, ja sam uvek i svuda stranac koji uzalud spušta usne na prozebao ulični asfalt da bi u mene prešao lekoviti mraz pomoćenog grada.
Ljubav ulica i pločnika, grčevito skretanje oko čoškova vetra iz kojih odzvanja pijani glas lovaca na ljudske glave, ne da bi znali da upravo u tom trenutku puzim negde blizu, skriven u ledenom potoku ulice

preko koje se probija moj tesno obavijeni kaput. Zaista sam vikao
jer me je bolelo od bele slasti, ranjen kao strasni ljubavnik,
takoreći živ odran i nijedno jevanđelje ne bi me moglo sustići
te zimske noći na mopedu. I ja volim zvezde,
iako na prvi pogled izgledam kao tvrdoglavi, neobrijani ignorant.
Jer mrzim kolektivnu dobrotu političara i velikih umetnika.
Pustite moje klikere na miru, vikao sam u vodoravni sneg,
ali, ko bi me čuo. Čula me je moja pesma za kojom žalim,
jer mene čuju moje pesme kao što psi čuju svog lovca, iako je reč o drugačijim ulogama,
lovac je, na kraju krajeva, životno ovisan od svog pasjeg zavijanja,
od svoje džepne pesme
koju je onog dana proždrao prokleti MC. Oni koji čuju, neka čuju:
jer glas tišine govori u kosmičku noć, neka pripreme usne,
jer na konju prolazi noć, svetla kao hiljadu i jedna, otvorite sve svoje noćne prozore,
jer nešto vas je pritislo na grudi, vi, koji ste se rešili svoje slobode,
vi jedete kašikom
i zahvatate iz činije sa supom.
Danas, ove noći, u tri ujutru, tuguje za pesmom koja je nestala u nepovrat
i u vasioni za sobom ostavila nezaceljenu prazninu,
koju nikada više ništa neće ispuniti. I ko zna koliko je tih praznina.
I kakva neobična vasiona je to.

TUKANOVA PESMA PREVODIOCA SA STRANIH JEZIKA

Došao je taj čas, puzeća, svetlosna zmija sred noći
koja pravi slalom među televizijskim filmovima,
jaše Botičelija obučenog u mladog momka koji bi trebalo da
razveseli oči Bonaventure, dok ga još ne obuzmu strahovi pakla zbog grehova
nad mladim dečacima. Šareno rosno proleće
šeta se pod zrelim breskvama, dok negde na putu
ka San Ćiminijanu, na jednom od onih toskanskih brežuljaka,
u staroj seoskoj vili među lozom i maslinama,
kao ona slavna rezidencija u Vili Maldoror, uglavnom za muzičare, a zapravo za agente,
koje Opus Dei šalje na dvorove
novopečenih postkomunističkih demokratija,
momci u plavim košuljama dobijaju mokasine a la Ferrero ili Camel,
a oni više avanturistički nastrojeni, osvajači Popokatepetla,
i diplomatsku službu. Tišina noći je skoro potpuna, tek tu i tamo se čovek pita da li je
zaista moguće pisati pesme o svemu, na primer, o jedinstvenoj poreskoj stopi i začu-
đenosti državnog sekretara zato što bi ovde pomenuti trebalo da ide u Lajpcig da

predstavlja slovenačku književnost, ali ne, pričalo se o jedinstvenoj poreskoj stopi, bolesti gospodina predsednika države, o uvođenju evra koji će, uskoro, lokalne cene poslati u kosmos, ne u posetu, već zauvek. I, šta je zapravo sve to? Mudrost onih koji se skrivaju u orgijama vina, u opojnosti meseca umočenog u vrč sa mastilom, u šumu reke, koja poput skarabeja odnosi dušu sa tokom klizeće mesečine. Ah, to vino, predaješ mu se sa pokvarenom unutrašnjom slavinom, u slobodno vreme, između dva popodneva, blago ćaknut zbog obe vasiona koje ti je razotkrila tvoja svemirska opservatorija. Kraljevi žele da znaju šta je zapisano u zvezdama, a ja dižem poklopce na loncima u kuhinji i osluškujem rzanje konja, na kojem Džon Vejn u svojim pedesetim – je li zaista već prošlo toliko – glumi prvog borca protiv crvenoputih terorista. Priča se ponavlja. Indijanskom poglavici ubiješ oba sina i siluješ mu kćer koja je otišla po vodu noseći tri keramička vrča iz doba Pueplo IIIa, koje neki zovu i Nasca 5, ali mislim da to važi samo za Hopije, i to iz vremena kada su se zvali Anasazi i jeli mozgove pečene na otvorenoj vatri u veri da će u njih preći ljudske priče pojedenih mudraca koji su se družili sa kojotima, jer vrčevi se dobro prodaju u Santa Feu. Tamo je buvljak, koji organizuje hram škotskih templara, a Gel Man i ostali rado se pridružuju improvizujući na liri, mada moram da pomenem i hrabrost otvorenog izražavanja istine koju su nekada zvali *parrhesia*, to, doduše, ne boravi ovde, ovde bi, kao što je već rečeno, trebalo da se priča o jedinstvenoj poreskoj stopi i uvođenju evra, i, pomislimo li da se sva proizvodnja seli u Kinu i sve finansije – s izuzetkom kineskih – na Kajmanska ostrva, postavlja se pitanje od čega ćemo uopšte živeti, poljoprivrednih subvencija biti neće, kada proizvodnja bundeva ne bude više na listi prioriteta Lisabonske strategije, a Kineze će spopasti da radije odu u turiste nego u radnike koji rade besplatno. Ali, to je još daleko, moji astrolozi, koji su, kao što smo već rekli, ljubitelji vina u smislu sasvim intimnog kušanja tog univerzalnog ili čak kosmičkog napitka, avanturisti na brzacima atmana, Purušini momci, borci posebnog Mahasamadhi, nevidljivi derviši i poput nepomičnosti i tišine pustinje smoreni monasi Mesečine i šupljeg piska piska bambusa (šakuhači), dakle, moji astrolozi, u koje, kao prethodnika, ubrajam i Keplera zbog njegovih posebnih usluga koje je učinio Valenštajnu (ko jebe Tiha Brahea), oni, dakle, kažu da će proći još tri godine, pre no što se bude dogodilo da jedemo pesak i pijemo sedam puta recikliranu vlastitu mokraću, što se razilazi sa mišljenjem Nostradamusa koji smatra da ovom predviđanju treba dodati još dva meseca i šesnaest sekundi. Rado bih vam citirao onaj katren, u originalu, naravno, na jeziku onog veštog foliranta, lukavog itd. Erazma Roterdamskog, a sa druge strane treba mu priznati to

da se zauzeo za Jana Amosa Komeniusa, najvećeg od male braće,
sve to, naravno, ima političku težinu, u pitanju je borba za vlast, ali ne samo za jedan mandat,
već za vjek i vjekova amin, nešto što je programski predstavljeno
već u Apokalipsi onog tipa sa Patmosa,
dakle, pitanje glasi: da li je moguće pisati poeziju i posvetiti se porezima
i divljoj privatizaciji
koju naša država sa takvom hrabrošću nudi kao pravovernu alternativu socijalnoj državi.
Tipovi koji su oderali ljude, sad niču iz naftalina najbogatije sadašnjosti
kao pečurke posle kiše. Trideset milijardi sit, mačji zalogaj, ali ništa u poređenju sa Ko-
lumbom koji je, umesto Indije Koromandije, otkrio trenutno veliku unosniju Ameriku
Vespuči. Sigurno je u pitanju kakav predak fabrikant koji je izrađivao osice *alias* Vespe,
a sam Džon Ešberi će vam možda uspeti da objasni
kakve veze to ima sa onim džinovskim rečnim brodovima
koji prevoze smeće na jedno od ostrva njujorškog arhipelaga
(mislim da su tamo snimili neki film od kojeg se sećam samo noćnog kadra
sa helikopterom na visini visokog fabričkog dimnjaka
koji jakim svetlom zaslepljuje privatnog detektiva dok pokušava da upuca masovnog ubicu
pod imenom Hofman, inače i vođu tajne jedinice radikalno desnih Jevreja
koji krišom izvoze u Izrael kokosovo brašno natopljeno u obogaćeni uranijum.
Snažno me je trglo zapljuskivanje talasa
i pomislio sam na Li Poa, svog pesničkog oca, koji je navodno umro pijan u bari,
dok je pokušavao da pun mesec spasi iz vode. Da, i još nešto, iako bi bilo dobro
uplesti u pesmu i kakvo parče nju ejdža jer to pali, vidite kakav neverovatan utisak na
desničare
i ostale tupšone je ostavio naš predsednik Janez Drnovšek, koji ne gleda televiziju
i ne čita novine, što je dobro za predsednika države,
koji je otišao da po svetu spasava ugnjetavane. A kakva humanitarna akcija bliže domu,
recimo za besposlene ili nezaposlene, kategoriju državljana
koja se statistički vodi pod drugom oznakom, da ne bi 17% naraslo na 25%,
što je po kriterijumima EU dovoljno za uvođenje evra i podizanje cena za oko (okruglo) 97%,
što će najnovije istraživanje u državnim medijima prikazati kao porast za 1,27%,
takva bi, naime, trebalo da bude letnja inflacija, što ne razumem najbolje, ako pomislim
da su se samo cene benzina sa 212 SIT digle na 260 SIT, ali istina je
da po gradu više nema toliko grafitna kao ranije,
policajca vidiš samo još kada ti dostavi na kuću obaveštenje javne uprave
ili na kakvom parkingu, kada ti ponosno kaže da si umesto 54 km/h vozio 56 km/h,
što je više od dozvoljenih 4% (toliko, naime, može da pogreši pri merenju brzine laser-
ski merač koji koriste ti momci). Građanska dužnost zahteva
da ne potpišete izjavu koju će pokušati da vam poture i da se odmah pritužite na odluku.
Naravno, dobro je da prethodno svoju imovinu prepisete na dedu ili unuke, a onda,
umesto
da besno psujete, radije pomislite na bogatu svilu slovenačke poezije,

dignite glavu ka nebu – tamo bi, naime, trebalo da boravi duhovnost naše zemlje – i imitirate najbližeg seoskog sveštenika.

Manca se svakako neće složiti sa mnom, jer tvrdi da treba biti pozitivan (ne sero pozitivan, već u onom smislu koji je u naš kolektivni duh uveo Gurđijev. Ljubav, mistična spoznaja trojedinstva i najuzvišenijeg oca vasiona i tvorca i ovog našeg, lepota (hm, e to je nešto, heroinska lepota beskućnika, klošara i pasa koje drže na povocu), lepota vatrometa u Bagdadu, dakle najlepša od svih lepota koja je demokratija slobodnih ljudi, putnika na trajektu koji vozi preko reke Hadson, ništa se ne može porediti sa mirisom mora koji vetar svojom britvicom useca u naše nozdrve, na kraju krajeva mi, pesnici, mi smo obični ljudi koji hodaju po pločniku i u bistrou za uglom pojedu svoj instant ručak u roku od pola sata, jer druga polovina sata namenjena je traženju stola, šoljici filter kafe i za pet kašljucavih suvih dimova od svega očišćene cigarete za koju se čovek pita od čega je uopšte ako, osim natpisa da pušenje ubija, ne sadrži baš ništa. Možda koštano brašno, tanak list papira koji obavija filter od tinsulata i ono, što se de fakto zove označivač: logo, znak, natpis proizvođača, senka vodene štampe u pepeljari na stolu za nepušače. To je, dakle, Njujork, nikada ne bih mogla živeti nigde drugde, rekla je Filis, koja je uglavnom bila odsutna. Istina je, volim Njujork. Mislim da i on voli mene, iako se, osim u nekoliko sitnica, još nije finansijski isprasio. I, ako bih morao da biram između Londona i Njujorka? Hm, teška odluka povezana sa visinom stipendija između kojih bih morao da odlučim. Hoće li me uskoro spopasti da se besno zavučem u knjige i odlučim da otkrijem najčudesnije veze? Samo da još ovo prevedem, pa ovo, pa ovo, pa da ovo napišem, pa taj imejl, da prenesem još te knjige itd. ...poznato vam je, zar ne? Jon, spavaš li? Znaš li o čemu govorim? Jesam li pričao o evru ili o jedinstvenoj poreskoj stopi? Da li mi se priznaje to da sam uspeo da napišem pesmu za današnju priliku? Šta je potrebno današnjem čoveku? Dušo, koja bi bila povezana sa narodnošću, kao što je zapisao Kosovel? Da mu u veliku rupu u trbuhu pogleda Bog i kaže, momče, izabrali smo te za nagradu, imaš pet minuta za direktan razgovor dve tišine sa mnom? Mislim da je to pase. Biti autentičan znači biti onaj koji će umreti (inače nisi autentičan). Nema privilegija, osim zemaljskih. Sad je dva sata i pet minuta posle ponoći. Umoran sam kao pas. Spavaju. Žedan sam. Žao mi je što sam izneverio običnog čoveka. Ne da mi je to bio cilj, ali priroda vulkana

koji je sve pomešao u havajskom loncu mesa,
ispljunula je loše svarene komade hrane
kojima sam kao Janko (Janko i Metka) obeležio put do veštičine kuće
koji bi i medvedu polomio zube.
Moja glava je, doduše, jednostavna, ali odložena na sedmu policu blagovesti,
ne da bih toga bio svestan, a onda istresam takve gluposti da sam bog ne zna gde je glava.
A ipak se sećate da je u pitanju ljubav koja ključa kao kakav podzemni ili podmorski vir,
kao mreža podzemne železnice (trostruki S Picadilly line),
koja se izvija u utrobi grada (setite se samo stepenica na stanici Russel Square).
I zaista, o ljubavi je reč, životinji i slobodi, nečemu mističnom,
to je zemlja budnih snova u kojoj se čovek pretvara u jezik krave od čelika.
Stene su crvene ili tamnonarandžaste, skerletne, da, to je prava reč,
živa bića su nekakve amebe, grudve žive energije s ukusom encijana
i kaktusa. Valjaju se kao grmlje i na najvećoj razdaljini komuniciraju tako
da te dodirnu i prepuste ti svoje celokupno osećanje vlastite žive tišine.
Onda su tu nekakvi crni, baskervilski psi crvenih, užarenih očiju,
koje šire oblak straha da ga nije moguće opisati jer deluje slično kao kopriva.
Opeče te, samo što je bol zelene boje poput hajdučke trave ili kakve biljke
koja sadrži mnogo gvožđa. *Fero, fers, fere, tuli, latum* je naime zelene boje
i često ga povezujemo sa plesnim podijumom
na otvorenom. Zvuk gitara zavija, jer prikuje čoveka za nešto drveno nalik krstu.
A u suštini je u pitanju magnetna sila kraja,
koja želi da te prikuje za mesto i da te pretvori u biće sa korenjem,
porodičnim, drvnim ili nacionalnim. Međutim, ne treba se skrivati,
jer je Bog svevideći i vidi sve. Zemlja nije podeljena na tri dela,
kao trojni božanski univerzum indoevropskih plemena, već je jedinstvena,
slična praznini koja iskrivljuje prostor i vreme, ali je sama tamna i nevidljiva.
Sada se liftom duše spuštam u sedam puta sedmi podrum duhovnog temelja
koji je žar i diže se uvis. Dodir rađa zmiju koja ti sklizne niz kičmu
i procveta kao cvet agave. Čovek ima krunu, ali kruna mu izraste na petama,
okrenuta nadole kao kakva duhovna dereza, koju treba pomnožiti sa dva,
iako nije u pitanju potpuna simetrija, već levi i desni dlan, plan i realizacija.
Raduje me da šetamo tu dole, gde je vetar okrenut na glavu
i duva kao oznojeni slon.
Voleti i biti slobodan ima nečeg sa dodirrom koprive ovde dole. Ujed vatrene zmije je lekovit,
jer ti uvrne kičmu kako ne može da ti učini nijedan kiropraktičar.
Nikada ne bih mogao da upotrebim metaforu jer bih upotrebio metaforu.
Čovek spušta na jezik usijani mač i jezik zacvrči.
Nikada ne bih mislio da je svaki milimetar kože isto što i usta ili oči, što znači
da jedem trbuhom i kakim kroz oči. Čelijska membrana je sferično otvorena na sve strane
u površini kugle prečnika statičnog beskraja koji treperi kao žmigavac automobila.
Stvar izgleda kao živ morski krastavac na pisaćem stolu preda mnom
koji trza i oko kojeg se napravila barica. Šta će mi creva?

Sanjam da sam živ,
moji snovi su tako živi da vidim šarene boje drveća i guštera
koji se sunča na suncu. Znam da sam nekada uzeo preveliku količinu LSD-a
i od tada nikada nisam ni za trenutak prestao da haluciniram. Odakle te živozelene boje,
odakle ta kao skalpel jasna mesečina,
odakle to ledeno hladno ništavilo praznine koje je postepeno zamenilo svu moju krv,
dok mi se vene ne pretvore u džinovsku umnoženu ćeliju.
Odakle pitanje o jedinstvenoj poreskoj stopi? Ko sanja? Kada ćemo uvesti evro?
Sedim na pločniku na Trokaderu (Pariz) i pokušavam da se setim šta sam zaboravio.
Kako sam došao ovde? Šta pišem?
Kada sam se probudio? Jon, spavaš li?
Znam da sam jedan od retkih srećnika koje je probudila zmija. Kosa mi je narandžasta.
Zubi su mi ljubičasti. Moja kragna je bela.
Od jednog sefirota do drugog vodi peščani put.
Ptice su me zasule evrima slično kao golubovi u Veneciji na Trgu Svetog Marka.
Priča se o ljubavi, zagonetnijoj od najvećeg vrča vina,
o apsolutnoj ljubavi onog ovde i sada.
Tukan je lepa ptica. Volim tukane.

*(Sa slovenačkog prevela **Ana Ristović**)*